

gerlige Sager, vil det dog af, hvad der her er meddelt om den særlige Anledning til, at denne Bestemmelse optoges i Loven, ses, at dette ikke kan være Meningen, men at man netop ogsaa har ønsket, at Udvalget skal tage dette Spørgsmaal under Overvejelse, om gejstlige Sager vedblivende bør finde deres Afgørelse ved særlige Domstole. I bekræftende Fald bør da Udvalget ogsaa gøre Forslag til, hvorledes disse Domstole bør sammensættes, hvilken Rettergangsmaaden ved dem bør være, hvorledes Adgangen til Appel bør ordnes, samt hvilke Sager der bør falde ind under disse Domstoles Afgørelse, og hvilke Personer der skulle kunne tiltales ved dem. I alle disse Henseender trænge de nugældende Regler sikkert til et Gennemsyn, paa nogle Punkter til et simplificerende Gennemsyn, f. Eks. med Hensyn til Appelordningen, paa andre til et supplerende Gennemsyn, f. Eks. med Hensyn til hvilke uordinerede Personer der skulle staa under gejstlig Ret, og med Hensyn til disse Sagers Behandling i København, hvorom Regler ganske mangle, og helt igennem utvivlsomt til et Gennemsyn, der giver fastere Regler end de nugældende for Retternes Competence, og som bringer Reglerne for Rettergangsmaaden i Overensstemmelse med Nutidens Fordringer til en velordnet Procesmaade. Men den Mulighed vil, som sagt, ikke være udelukket, at Udvalget under sine Overvejelser kommer til det Resultat, at det helt foreslaar de gejstlige Domstole ophævede. I saa Fald vilde Ministeriet dog ikke anse Udvalgets Opgave for løst, hvis det vilde indskrænke sig til at henvide disse Sager til de borgerlige Domstole, idet de særlige Fordringer, der stilles til gejstlige Embedsmænds og Religionslæreres Renhed i Vandel og Troskab i Embedsførelse, mangen Gang vilde kunne kræve Indskriden imod dem i Tilfælde, hvor „Sag“ i dette Ords juridiske Betydning ikke vilde kunne rejses ved borgerlige Domstole, saa at særlige Regler her vilde kunne blive nødvendige baade for Tilsynet med dem og for Administrationens Ret til at skride ind imod dem. Det Tilfælde vil ogsaa kunne tænkes at indtræffe, at en gejstlig Embedsmand eller Religionslærer har været tiltalt for en Forbrydelse eller Forseelse uden ved den borgerlige Ret at være dømt fra sit Embede, men dog under saadanne Omstændigheder, at hans Agtelse er nedbrudt, og at han ikke uden at vække Forargelse vil kunne vende tilbage til Embedet, og Regler for Tilsy-

nets og Administrationens Ret i et saadant Tilfælde ville derfor ogsaa kunne være ønskelige eller nødvendige. Selv om altsaa de gejstlige Retter ville kunne undværes, idet de egentlige Retssager ville kunne henvises til de borgerlige Domstole, vil Udøvelsen af en vis disciplinær Tilsynsmyndighed formentlig altid være nødvendig, og Regler, der drage visse Grænser for denne, ville derfor ikke kunne undværes“.

Overensstemmende med det det kirkelige Udvalg saaledes givne Paalæg tog Udvalget ogsaa denne Sag op til Behandling — jfr. det kirkelige Udvalgs Forhandlinger, 3die Samling Sp. 897-912, 4de Samling Sp. 10-24 og 51-186 og 5te Samling Sp. 374-618, 1374-1470 og 1482-1488 — og udarbejdede et Udkast til Lov om Behandlingen af folkekirkelige Retssager (5te Samling, Bilag 9), som i Hovedtrækkene danner Grundlaget for nærværende Lovforslag.

Principielt gaar dette Forslag ud paa, at der i Almindelighed ikke skal dannes særlige Retter eller særlig Rettergang for folkekirkelige Sagers Behandling, men at der alene skal gives Adgang til en sagkyndig folkekirkelig Medvirken ved visse Sagers Afgørelse, hvor saadan findes nødvendig eller ønskelig. Med Hensyn til, i hvilke Sager denne sagkyndige folkekirkelige Medvirken skal finde Sted, eller paa hvilke Personer den skal komme til Anvendelse, er der ikke gjort noget Forsøg paa at foretage nogen Opregning, men idet saavel Indlædningen af retslig Undersøgelse som Tiltale mod en Præst eller andre Personer i Folkekirkens Tjeneste er overladt til de almindelige Myndigheder, foreslaas det alene (§ 1) paalagt disse, naar Undersøgelsen indledes, at give Biskoppen Meddelelse derom. Denne kan da, hvis han finder, at der bør finde folkekirkelig Medvirkning Sted ved Sagens Behandling, gøre Indstilling herom til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, som endelig afgør Spørgsmaalet.

Den Ordning, som her er bragt i Forslag, er altsaa noget ganske tilsvarende til, hvad der ved Lov Nr. 72 af 12. April 1892 er indført med Hensyn til Behandlingen af søretlige Sager, og ligesom det der er bestemt, at den almindelige Underret, naar den tiltrædes af tvende søkyndige Mænd, skal benævnes Soret, saaledes foreslaas det ogsaa i nærværende Lovforslag at benævne Underretten Provsteret, naar den tiltrædes af de foreslaaede, i de folkekirkelige Anliggender sagkyndige Personer.

I København, hvor Kriminal- og Politi-